

NOTAT

Drift og Administration
Drift og Administration, Sekretariat
Sagsbehandler:
Jes Gjørup, 41 20 66 00
Thomas Kyed, 41 20 66 11

Nationalmuseets strategi 2017-2020

Nationalmuseets strategi for perioden 2017-2020 tager udgangspunkt i museets omverdensanalyse, lovbestemte opgaver, mission og vision. De strategiske indsatsområder er inddelt efter museets formål (opgaver), som de fremgår af Finansloven.

Nationalmuseets opgaver, mission og vision

Nationalmuseets opgaver:

I henhold til Museumsloven skal Nationalmuseet gennem de indbyrdes forbundne opgaver indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling og sammen med landets øvrige kulturhistoriske museer aktualisere viden om kulturhistorie i et lokalt, nationalt og globalt perspektiv og gøre denne tilgængelig og vedkommende. Endvidere skal museerne udvikle anvendelse og betydning af kulturarven for borgere og samfund og sikre kulturarven for fremtidens anvendelse. (jf. LBK nr. 358 af 8. april 2014)

Som Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum skal Nationalmuseet desuden:

- belyse Danmarks kultur og verdens kulturer og deres indbyrdes afhængighed.
- for dansk kulturs vedkommende anlægge og opretholde repræsentative samlinger
- synliggøre og perspektivere samlingerne ved deltagelse i internationalt samarbejde.
- lade museets samlinger danne grundlag for forskning og for museets alment oplysende virksomhed.
- varetage de arkæologiske undersøgelser efter kapitel 8 i museumsloven, som ikke af kulturministeren overdrages til andre museer.

Nationalmuseets hovedmuseumsrolle er nærmere beskrevet i kulturministerens notat om hovedmuseumsfunktionen af oktober 2015, hvor det blandt andet fremgår, at Nationalmuseet i samarbejde med de øvrige kulturhistoriske museer i Danmark skal bidrage til nationale strategier for tematiske områder og/eller museumsfaglige opgaver.

Nationalmuseets mission:

Nationalmuseet styrker historiebevidsthed og medborgerskab ved at belyse Danmarks og verdens kulturer og deres indbyrdes afhængighed

Uden historisk perspektiv bliver et samfund fattigere. Samtalen borgerne imellem om, hvad vi har været, hvem vi er, og hvad vi er en del af, kvalificeres af viden om vores historie. Nationalmuseets mission er derfor at fremme historiebevidstheden gennem forskning, formidling, registrering, indsamling og bevaring i samarbejde med hele det danske museumsvesen og på internationalt niveau. I denne samtale ønsker Nationalmuseet at bidrage til samfundets sammenhængskraft ved at møde borgerne der, hvor de er, ved at inddrage deres historier og erfaringer og dermed styrke medborgerskabet.

Rammen for samtalen er en dyb viden om Danmarks og Verdens kulturer, der fornys og præsenteres på en måde, der gør historien levende og relevant gennem involvering, deltagelse og oplevelse.

Nationalmuseets vision

Nationalmuseet er et af verdens førende kulturhistoriske museer,

- *der tilbyder museumsoplevelser af internationalt format for såvel et hjemligt som et internationalt publikum*
- *der leverer forskningsresultater på internationalt niveau*
- *der har effektivt styr på sin samling*
- *der er en værdsat samarbejdspartner i det danske og det internationale museumslandskab*

Nationalmuseet er landets største museum med de fleste ressourcer, største kulturhistoriske samlinger og den største geografiske udbredelse. Museets størrelse skal afspejle sig i museets synlighed og evner, i museets grad af professionalisme og ambitioner og i museets evne til at række ud til meget forskellige målgrupper. Men særligt skal museets størrelse afspejle sig i museets samarbejder, der nationalt medtænker det samlede danske museumsvesen i museets opgavevaretagelse.

Det internationale udsyn og ambitioner skal afspejle sig i museets forskning og publikationer, i museets formidlingstiltag, i museets bevarings-, indsamlings- og udlånsarbejde og i det hele taget gennem museets strategiske samarbejder.

For at udleve visionen er det en grundlæggende forudsætning, at museet styrker sit forretningsgrundlag og sikrer en indtjening på et så højt niveau, at aktivitetsniveauet kan opretholdes på trods af vigende offentlige bevillinger.

Formidling

Nationalmuseet giver via sine besøgssteder et bredt indblik i Danmarks og Verdens kulturhistorie fra fortid til nutid. En stor del af befolkningen besøger Nationalmuseets besøgssteder og benytter sig af museets undervisning og formidlings-tilbud som platforme for læring, oplevelser, debat, underholdning, socialt samvær og dannelse. Blandt internationale turister er flere af besøgsstederne faste stop under besøget i Danmark.

Det er Nationalmuseets ambition, at museets formidling skal være vedkommende og relevant for en bred del af befolkningen. Nationalmuseet skal møde folk dér, hvor de er, ved at bryde vanterammer og tænke i nye formidlingsformer.

Udover at nå ud til den danske befolkning indebærer den stigende internationale turisme, at museet ønsker at tilpasse sin formidling også til denne gruppe.

Med indførelsen af entrébetaling på en række af Nationalmuseets besøgssteder pr. 1. juli 2016 vil vilkårene for at nå bredt ud alt andet lige blive ændret, da det må forventes at entréindførelsen både får indvirkning på besøgstallet og på sammensætningen af museets gæster.

Strategiske målsætninger:

- Nationalmuseet vil fastholde sin position som hele Danmarks museum og tiltrække flere besøgende.

Det skal ske ved at fastholde Nationalmuseets tilstedeværelse i hele landet.

Nationalmuseet vil fokusere på de enkelte besøgssteders særlige appel til forskellige gæstetyper og systematisk forny museernes faste udstillinger.

Det skal tillige ske ved at gennemføre målrettede outreach-aktiviteter til særlige brugergrupper.

Nationalmuseet vil desuden ved hjælp af digitalisering tilgængeliggøre museets samlinger og viden og fremme muligheden for interesseredes aktive deltagelse i arbejdet.

- Nationalmuseet vil bidrage til at styrke turismen i Danmark.

Det skal ske ved at iværksætte de formidlingsmæssige dele af museets vikingesatsning, herunder at etablere en ny stor udstilling om Danmarks vikingetid i Prinsens Palæ i København. Endvidere skal formidlingen af slottene videreudvikles for at fastholde deres attraktionsværdi for især udenlandske turister.

Derudover vil museet bidrage til, at Københavns Kulturkvarter på og omkring Slotsholmen udvikles til et internationalt, attraktivt kulturkvarter i samarbejde med stat, kommune og private.

Nationalmuseet vil indgå i samarbejde med relevante turistorganisationer med henblik på at styrke museets indsats i forhold til turister.

Endelig vil museet udvikle Prinsens Palæ og Tøjhuset med henblik på at skabe attraktioner af internationalt format.

- Nationalmuseet vil i samarbejde med undervisningsverdenen nå endnu bredere ud og udnytte mulighederne i de nye reformer for folkeskolen og gymnasier.

Dette kan blandt andet ske ved, at museet udvikler undervisningsprogrammer, der tilgodeser skoler, som kun i mindre grad benytter kulturtilbud.

Bevaring af kulturarven

Nationalmuseets samlinger er en ressource for international og national forskning og for formidlingen af historie og kultur.

Alle de daglige opgaver og projekter, som knytter sig til håndtering, bevaring, registrering og udforskning af kulturarven understøtter visionen om at have effektivt styr på samlingen.

Implementeringen af det fællesmuseale registreringssystem (SARA) er igangsat på Nationalmuseet, ligesom arbejdet med at bygge et nyt fællesmagasin for Nationalmuseet og Det Kongelige Bibliotek er det. Dermed er rammerne sat for en omfattende opgave, der kommer til at præge museets arbejde i den kommende strategiperiode. Bevaringsforholdene for museets genstande skal forbedres ved at flytte store dele af samlingerne til bedre magasiner, og kvaliteten og tilgængeligheden af museets oplysninger om genstandene skal sikres i forbindelse med, at museet implementerer SARA.

Strategiske målsætninger:

- Nationalmuseet vil øge overblikket over museets samlinger samt øge tilgængeligheden hertil.

Dette skal ske ved, at Nationalmuseet indfører det fællesmuseale registreringssystem SARA i fuldt omfang.

Med udviklingen af SARA og fælles bevaringsstandarder skabes der grundlag for bæredygtig koordinering af museumssamarbejdet på landsplan inden for bevaring og indsamling og nye samarbejder med øvrige museer om formidlings- og forskningsinitiativer.

- Nationalmuseet vil bidrage til udviklingen af en national strategi for de kulturhistoriske museers samlingsvaretagelse, herunder indsamling.
- Nationalmuseet vil forbedre bevaringen af museets magasinerede samlinger.

Dette skal ske ved, at et fællesmagasin med høj bevaringskvalitet for Nationalmuseet og Det Kongelige Bibliotek ved udgangen af perioden er under opførelse med henblik på ibrugtagning i 2021.

Herudover vil NM forberede flytningen til nye magasiner ved at klargøre og nedpakke genstande fra eksisterende magasiner.

Endelig vil NM i rammeaftaleperioden i videst muligt omfang forbedre magasinets kvalitet i de magasiner, museet råder over.

- Nationalmuseet vil sænke sagsbehandlingstiden ved behandling af danefæsager.

Dette indebærer et fortsat fokus på at effektivisere sagsgangene i arbejdet med danefæ i dialog med de lokale statsanerkendte kulturhistoriske museer med et arkæologisk ansvarsområde.

Forskning

Målsætningen for museets forskning er at være blandt de internationalt førende inden for udforskningen af den nationale og internationale kulturhistorie og kulturarv.

Museets forskning bidrager til forståelsen af de historiske og aktuelle sammenhænge mellem:

- samfundsstrukturer og forandringsprocesser

- kultur og identitet
- materialitet og teknologi
- menneske og miljø

Strategiske målsætninger:

- Nationalmuseet vil fastholde sin position som en forskningstung, nationalt og internationalt anerkendt institution.

Dette skal opnås ved at udvikle forpligtende forskningssamarbejde såvel nationalt som internationalt. Det skal tillige ske ved at profilere museets forskningsresultater stærkere for herigennem at øge interessen for kulturhistorie og kulturarv i skoler, gymnasier, hos dagspressen og blandt publikum.

Museet vil fastholde sin evne til at tiltrække eksterne midler til forskningen.

Museet vil fastholde produktionen af publikationer og af fagfællebedømte artikler i internationale tidsskrifter.

Museet vil understøtte et kvalificeret generationsskifte inden for forskningen gennem fastholdelse af 1-2 ph.d. stipendiater pr. år.

Museet vil opnå større synlighed i medierne i form af omtale af museets forskningsresultater

- Nationalmuseet vil fremme udviklingen af nye metoder, modeller, begreber og teorier inden for den kulturhistoriske forskning og bevaring af kulturarv.

Målrettet forskningsledelse med fokus på forskningsproduktion er et middel til målopfyldelsen. Endvidere vil museet fremme det tværfaglige forskningssamarbejde mellem fagområderne repræsenteret på museet og udadtil. (bl.a. ved at definere og udvikle 1-3 tværgående satsningsområder i strategiperioden).

Det er hensigten at fastholde og udvikle museets tværgående forskningsmiljøer, som kan tiltrække og fastholde forskningstalenter og at forbedre forskningens infrastruktur, herunder adgangen til elektroniske tidsskrifter og de fysiske samlinger.

Nationalmuseet ønsker fortsat at stå til rådighed med forskningsadministrativ rådgivning til landets øvrige museer.

Generel ledelse og administration

I strategiperioden forventes Nationalmuseets bevillinger at falde markant, primært som følge af det årlige omprioriteringsbidrag på 2 %. For at modgå dette fald i bevillingerne vil Nationalmuseet øge sine øvrige indtægter bl.a. ved opkræve entré samt ved at udvikle museets kommercielle aktiviteter. Det forhold, at museets aktiviteter i endnu højere grad end hidtil vil være baseret på egenfinansiering, samt at Finansministeriet stiller skærpede krav til statsinstitutionernes økonomistyring og personaleadministration ("God økonomistyring i Staten" samt "God arbejdsgiveradfærd i Staten"), vil betyde, at museet skal videreudvikle sin styring af museets økonomiske og personalemæssige ressourcer.

Med tilkomsten af opgaverne med formidling af slottene forøges potentialet i forhold til at udvikle formidlingen på besøgsstederne, effektivisere driften og styrke de kommercielle aktiviteter. Dette potentiale skal udnyttes endnu mere målrettet i den kommende strategiperiode.

Strategiske målsætninger:

- Museet drives så omkostningseffektivt som muligt og mulige indtægtpotentialer udnyttes optimalt.

Konkret skal museets kommercielle aktiviteter (butikker, lokaleudlejning og events samt restauranter) øge deres bidrag til museets samlede indtægtsgrundlag.

Museets nettoindtægter fra entré skal øges gradvist over årene.

